

ствие на една съдба, по-страшна от всичко со своята неизбежност” - в такива мигове на интимна медитация смъртта за него е момент от живота, може би най-значителният, но и най-загадъчният. Значителен - защото поставя под въпрос всички останали моменти от живота, започвайки с момента на раждането, както ще сподели поетът в поемата си “Смъртта”. Загадъчен, защото поставяйки си задачата да реши за себе си мистерията за собствената си смърт, пред Яворов се открояват две степени на самосъзнание и самоидентификация на неговата творческа личност. Първата степен е отъждествяването на неговия творчески субект с тукашното битие, с вече изпитаното преживяване: *“Ето на, аз дишам, ходя, чувствам, мисля, страдам.”* Това отъждествяване със “сега-тук” му е необходимо дотолкова, доколкото е неизбежно самосъзнанието му като поет, но то е недостатъчно, доколкото неговото екзистенциално човешко битие е само частица, или както казва сам Яворов - “най-малката частица материя” от вселенското кръвообръщение. Тази “нищожна частица” за него има “толкова смисъл, толкова целесъобразност, толкова смисъл в нейната видимост и невидима сила, която я прониква или тя изразява...”. Т.е. става дума за втората, повисша степен на познание, за метафизиката на смъртта, за смъртта като космическа сила.

Проследявайки духовното развитие на Яворов все повече се убеждаваме, че като преминава от емпиричното към метафизичното, от битовото към философичното, той започва по-внимателно да се вглежда, както около себе си, така и в самия себе си. Затова, както вече казах, опитите му да си обясни своята индивидуална мистерия до голяма степен предопределят и неговото поетическо развитие. “Скокът”, който преживява от “Стихотворения” към “Безсъници” е съвсем закономерен. Този “скок” потвърждаваме трансцендентността на смъртта в неговата поезия се Доектира не само като преживяна загадка, но и като изплъзваща се свръх-разумност, като енигма, която той нарича “мистерия”. И ето извода, до който стига: “една велика безсмислица е да съществува то, когато трябва да умре.”

Послеслов

В заключение отново ще се върна към мнението на Симеон Радев за “Философско-поетически дневник”. Между другото ще при-